

Referat wygłoszony w dniu 20 marca 2024 r. na posiedzeniu Komisji Językoznawstwa Oddziału PAN w Krakowie

dr Rolandas Kregždys
Instytut Badań nad Kulturą Litewską w Wilnie
(lit. *Lietuvos kultūros tyrimų institutas*, Vilnius)
e-mail: rolandaskregzdys@gmail.com

Cechy i zawartość „Słownika polonizmów w języku litewskim”

W 2016 r. ukazał się drukiem słownik polonizmów w języku litewskim (lit. *Lietuvių kalbos polonizmų žodynas*). W tym dziele zostały omówione zapożyczenia z języka polskiego utrwalone w zabytkach rękopiśmiennych z różnych okresów, a także wyrazy obcego pochodzenia, używane w języku ogólnolitewskim oraz w jego gwarach. Słownik jest dziełem pionierskim, w którym po raz pierwszy w usystematyzowany sposób z wykorzystaniem prostego, przejrzystego i wewnętrznie spójnego aparatu pojęciowego dokonano wyboru i omówienia polonizmów obecnych w litewszczyźnie.

Słownik wyszedł w dwóch tomach: 1) *Charakterystyka Słownika polonizmów w języku litewskim* (lit. *Lietuvių kalbos polonizmų žodyno specifikacija*) – umieszczono tu koncepcję całości, kryteria doboru materiału i kwalifikowania leksemów jako polonizmów; 2) właściwy słownik polonizmów. Ogólnie rzecz ujmując, jest to praca z zakresu językoznawstwa historycznego.

Polonizmy języka litewskiego zostały podzielone na trzy typy: 1) polonizmy właściwe, czyli monogeniczne; 2) polonizmy nieokreślone; 3) polonizmy alternatywne. Ten typ zapożyczeń został oddzielony od germanizmów i od pożyczek z języków wschodniosłowiańskich (białoruskiego i rosyjskiego).
